

עפ"ג 20668/06/15 - שרון שילון נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"ג 20668-06-15

בפני: כב' ס. הנשיא רויטל יפה-כ"ץ, אב"ד
כב' השופט יואל עדן
כב' השופטת גילת שלו

המערער:

שרון שילון
על ידי ב"כ עו"ד עוזי נקש

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל
על ידי ב"כ עו"ד תהילה גלנטה, פמ"ד פלילי

פסק דין

השופט יואל עדן:

1. המערער הורשע על פי הודייתו בכתב אישום מתוקן, בעבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (מספר עבירות), לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, זיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות (מספר עבירות), לפי סעיף 418 סיפא לחוק העונשין ושיבוש מהלכי משפט (שתי עבירות), לפי סעיף 244 לחוק העונשין. בגין כל אלו נדון המערער ל - 24 חדשי מאסר, הופעלו שלושה מאסרים מותנים בני 12, 9 ו - 4 חודשים, בחופף ביניהם, ובמצטבר למאסר בפועל, כך שהמערער ירצה עונש מאסר כולל של 36 חודשים, מאסרים מותנים, קנס בסך 5,000 ₪ ופיצוי בסך 15,000 ₪. הערעור מופנה כנגד חומרת עונש המאסר בפועל.

2. על פי כתב האישום המתוקן, המתלונן עלה ארצה בשנות ה-90, שפת האם שלו רוסית והוא דובר את השפה העברית ברמה שטחית, המערער שימש כסוכן ביטוח שלו, וידע את פרטיו האישיים.

בתאריך 3.9.07, לאחר שביקש המערער מאחר לאפשר הפקדת כספים בחשבון הבנק שלו, תוך הצגת סיפור כיסוי שאינו אמת, התקשר המערער לשירות טלפוני של הבנק בו היה למתלונן חשבון, הזדהה בשמו של המתלונן, נתן את פרטיו, ביקש הלוואה בסך 50,000 ₪ אשר התקבלה והסך האמור הופקד לחשבון המתלונן, ולמחרת וביום שלאחר מכן התקשר שוב לשירות הטלפוני של הבנק, הציג עצמו ככזב כמתלונן וביקש בכל אחת מהפעמים להעביר סך 25,000 ₪ מחשבון המתלונן לחשבונו של האחר, כך נעשה, והאחר משך את הכסף מחשבונו ומסרו למערער.

בתאריך 16.9.07 ביצע המערער את אותו תהליך ביחס לחשבון הבנק של המתלונן, הפעם ביקש והתקבלה הלוואה בסך 22,000 ₪, הכספים הועברו לחשבונו של האחר, והאחר מסרם למערער.

בתאריך 23.9.07 ובמועדים סמוכים נוספים, התקשר המערער לחברת ביטוח וביקשה לפדות את כספו של המתלונן

אשר היה מבוטח באותה חברה אותה עת, זייף מסמך הנחזה להיות ייפוי כוח לפיו המתלון מייפה את כוחו לאסוף עבורו שיק השייך למתלון מחברת הביטוח בסך 8,847 ₪, הפקיד את השיק בבנק לפקודת המתלון, התקשר לשירות הטלפוני של הבנק, ביקש להעביר סך של 9,000 ₪ מחשבון המתלון לחשבון הבנק של האחר, ושוב העביר אליו האחר את סכום הכסף האמור.

בתאריך 7.10.07 התקשר המערער שוב לשירות הטלפוני של הבנק, ביקש לממש פיקדון של המתלון בסך 7,052 ₪, וביום 14.10.07 התקשר שוב וביקש להעביר סך של 7,000 ₪ לחשבון הבנק של האחר.

המערער העביר סך כולל של 88,000 ₪ מחשבון הבנק של המתלון, ללא ידיעת המתלון, לחשבון הבנק של האחר.

לכשנודע למערער כי מעשיו נחקרים ע"י הבנק והמשטרה, עקב תלונת המתלון, פנה אל המתלון, התחייב להפקיד חזרה לחשבון סך של 88,000 ₪, והפקיד סך כאמור, בשני תשלומים, בחשבון המתלון, בתאריכים 14.16.2.08.

המערער פנה למתלון והורה לו לכתוב מכתב לפיו מקור תלונתו במשטרה נובע מאי הבנה, והכתיב לו את תוכן הדברים.

עובר למועד בו נערך למערער שימוע בפני פרקליט מחוז דרום (1.6.10), זייף המערער שיק בסך 91,000 ₪ מפנקס השיקים של המתלון, באופן שמילא את הסכום והחתיים את המתלון, מבלי שהמתלון ידע אודות הסכום הנקוב בשיק, מבלי שהמתלון נתן הסכמתו לכך, והציג את השיק באמצעות בא כוחו במעמד השימוע, ובהמשך הציג גם בחקירתו במשטרה, וזאת על מנת לתמוך את גרסתו במשטרה לפיה המתלון נתן לו את הסכום הנ"ל, והנאשם לא נטל מהמתלון כספים במרמה, טענה שאינה אמת.

3. לחובת המערער עבר פלילי הכולל שלוש הרשעות ושלושה מאסרים מותנים. לאור חשיבות עברו של המערער, והמאסרים המותנים אשר הוטלו עליו, להלן פירוט ההרשעות והמאסרים המותנים:

ב.ת.פ. 1245/03 אליו צירף המערער את ת.פ. 1314/05 (בית משפט השלום באשדוד), הורשע המערער בעבירות של הונאה בכרטיס חיוב וקבלת דבר במרמה בכך שקיבל במרמה מלקוחותיו כסוכן ביטוח סך 29,000 ₪, ובאמצעות שימוש בפרטי כרטיס אשראי של לקוחות אחרים במרמה גבה סכום של 26,200 ₪, ובעבירת גניבה בכך שגנב מחנות שני קרמים ששווים 391 ₪. בגזר הדין המתוקן מתאריך 8.5.06, לצד מאסר בעבודות שירות למשך 3 חודשים, קנס, פיצוי וצו מבחן, הוטל על המערער מאסר מותנה של 12 חודשים למשך 3 שנים כי לא יעבור עבירות בהן הורשע או ניסיון לבצען.

ב.ת.פ. 4567/04 (בית משפט השלום בבאר שבע), הורשע המערער בעבירה של הונאה בכרטיס חיוב בכך שביצע עסקה טלפונית תוך מסירת פרטים של כרטיס חיוב השייך לאחר, בסך של כ- 13,000 ₪, בגזר הדין מיום 28.9.06, לצד פיצוי הוטל עליו מאסר מותנה של 4 חודשים למשך 3 שנים, שלא יעבור על עבירה לפיה הורשע, עבירה הקשורה בכרטיס חיוב, או קבלת דבר במרמה.

ב.ת.פ. 1837/05 (בית משפט השלום בבאר שבע), הורשע המערער בעבירה של קבלת דבר במרמה, ובגזר הדין מיום

1.11.06, הוטל עליו מאסר מותנה של 9 חודשים למשך 3 שנים, שלא יעבור עבירות על סימן ו' של פרק יא' לחוק העונשין.

4. בעניינו של המערער הוגשו בבית משפט קמא שלושה תסקירי שירות מבחן. על פי התסקיר הראשון מיום 24.3.14 מעריך שירות המבחן כי ללא טיפול משמעותי ברגשותיו בקשייו האישיים של המערער קיים סיכון גבוה לחזרתו על עבירות דומות בעתיד, ולאור הנכונות להשתלב בהתערבות טיפולית ממליץ שירות המבחן על הארכת המאסרים המותנים והעמדת המערער בצו מבחן.

בתסקיר משלים מיום 2.10.14 חוזר שירות המבחן על המלצתו האמורה.

בתסקיר הסופי מיום 19.4.15 שוב חוזר שירות המבחן על המלצתו האמורה, תוך ששירות המבחן מציין כי המערער שיתף בדבר התקדמות בתהליך טיפולי פרטני, תוך שצוינה התרשמות שירות המבחן מעליה מרמת המוטיבציה לטיפול והתקדמות הליך הטיפול.

5. בית משפט השלום בבאר שבע (כב' השופט רון סולקין), לאחר שבחן את העבירות ונסיבות ביצוען, תסקירי שירות המבחן, עברו הפלילי של המערער ושלושת גזרי הדין במסגרתם הוטלו עליו מאסרים מותנים, קבע כי העבירות שעבר המערער חמורות, מדובר בסדרת עבירות המבוצעות משך מספר חודשים ולא במעידה חד פעמית, המערער אינו נרתע מלהציג תוצרי זיוף שמבצע ומגעיז עם גורמי איכפת החוק, ויש להעביר מסר תקיף וחד משמעי בדמות ענישה מרתיעה.

לאחר שבחן גם את הפסיקה במקרים דומים, קבע בית משפט השלום בגין החלק הראשון של כתב האישום המתוקן, מתחם עונש הולם בין שנה לחמש שנות מאסר, וביחס לחלק השני של כתב האישום, עבירות הזיוף והמרמה לצורך שיבוש הליכי משפט, מתחם עונש הולם הכולל מאסר בין עשרה חודשים לחמש שנים.

ביחס לכתב האישום כולו על שני חלקיו, מצא בית משפט השלום לקבוע מתחם עונש הולם כולל הנע בין 1.5 ל- 5 שנות מאסר.

לאחר בחינת נסיבותיו של המערער ועברו נגזר על המערער עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, שלושת המאסרים המותנים הופעלו בחופף האחד לאחר, והועמדו כולם על 12 חודשים מצטבר למאסר בפועל, כך שעל המערער לרצות עונש מאסר למשך 36 חודשים בניכוי ימי מעצרו, ובנוסף הוטלו מאסרים מותנים, קנס ופיצוי.

הערעור הינו על חומרת העונש.

6. המערער עותר להארכת המאסרים המותנים אשר עמדו כנגדו, וטוען כי יש לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום.

נטען כי המערער עבר הליך טיפולי משמעותי במשך למעלה משנה וחצי, השתקם, למד את הלקח ולא יחזור לבצע

עבירות.

המערער מפנה להמלצת שירות המבחן בשלושת תסקיריו שהוגשו בבית משפט קמא, להארכת המאסר המותנה, ולכך שמצינת בהם התקדמותו של המערער בטיפול באופן משמעותי.

עוד נטען כי העבירות הקודמות בוצעו לפני זמן רב, בשנים 2007 - 2010, ושם מדובר היה ב"תיקים יחסית קטנים", כלשונו.

עוד נטען כי המתלונן פוצה פיצוי מלא עוד בשלב החקירה, ובטרם הגשת כתב אישום.

ב"כ המערער טוען כי ניתן להאריך את המאסר המותנה לאור הסכמה אשר היתה במסגרת ההסדר על כי יש לראות במכלול האירועים כפרשה אחת.

7. ב"כ המשיבה מבקשת לדחות את הערעור. נטען כי ההסכמה היתה ביחס לפרשה אחת עם ריבוי עבירות, כי העונש הינו בנסיבות העניין, ובשים לב למאסרים המותנים, למהות העבירות שבוצעו, תחכומן ואופיין.

נטען כי המערער לא למד את לקחו, ושב וביצע את אותן עבירות, ואף מבצע את מעשי המרמה גם בשימוע וגם במטרה.

נטען כי העונש הינו מידתי, כי למערער ניתנו בעבר הזדמנויות, ואין להקל עמו כעת.

8. במסגרת הליך הערעור, עוד בדיון בבקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר, ניתנה הוראה לשירות המבחן להגיש תסקיר נוסף. בתסקיר אשר הוגש בהליך זה מציין שירות המבחן כי בעקבות גזר הדין הופסקה השתתפות המערער בקבוצה טיפולית בשירות המבחן, על פי שיחה עם המערער הוא המשיך לעבוד בשלוש עבודות, ומסר כי עורך מאמצים לנהל אורח חיים תקין ולפרנס את משפחתו וילדיו.

שירות המבחן מציין בתסקיר כי לאור המאסר בפועל הממושך שנגזר על המערער, ולאחר שהוא לא ערך להבנת שירות המבחן מאמץ, ולא ביטא מוטיבציה להשתלב במסגרת טיפולית כלשהי, לאחר ששירות המבחן הפסיק את השתתפותו בקבוצה, ולא פעל לתשלום הפיצוי, עולה רושם כי המערער אינו פנוי כיום להתבוננות פנימית מעמיקה ותהליך טיפולי המשכי וארוך טווח, וממוקד במצוקותיו סביב ההיערכות לריצוי מאסרו, ובתפקודיו במישור התעסוקתי והמשפחתי. לסיכום, בהתחשב בגזר הדין, ולאור חומרת העבירה, שירות המבחן מודיע כי לא יוכל לחזור על המלצתו להעמיד את המערער במבחן.

ב"כ המערער טוען כי למרות האמור בתסקיר, דבר לא השתנה לרעת המערער אלא רק העובדה שניתן גזר הדין, וכי לא ניתן לומר כי המערער לא פעל לתשלום הפיצוי, שכן הוא פיצה את המתלונן.

עוד נטען כי המערער, למעלה משנה מנסה לעבור הליכים טיפוליים, ויש לסטות לקולא מהמתחם הואיל וקיים סיכוי ממשי שהמערער משתקם.

9. בחינת כתב האישום המתוקן, נסיבות ביצוע העבירות המפורטות בו, כמותן, תחכומן וחומרתן, עברו של המערער, המאסרים המותנים העומדים כנגדו ועברו הפלילי באותן עבירות בגין הוטלו המאסרים המותנים, מביאה למסקנה כי הגם שמדובר בענישה שאינה קלה, הרי שאין בה חריגה לחומרה אשר משמעותה התערבות ערכאת הערעור.

המערער מבצע באופן מתוחכם ומתוכנן שורה של עבירות מרמה בנסיבות מחמירות, מנצל לצורך ביצוע העבירות את העובדה שבהיותו סוכן ביטוח של המתלון הגיעו לידיעתו נתונים ופרטים אישיים של המתלון, לרבות פרטי חשבון הבנק של המתלון, ותוך ניצול מידע פרטי זה שהגיע לידיעתו, והכרתו את הדרך לבצע פעולות בחשבון הבנק של המתלון, מבצע הוא באופן מתוחכם שורה של פעולות במסגרתן מקבל לידי, גם תוך שימוש בחשבון בנק של אחר, כספים השייכים למתלון אשר מתקשה בשפה העברית.

שיטות הפעולה, התכנון והביצוע המדויק מצביעים על חומרה רבה ביותר. יתירה מכך, המערער אינו חדל מהמרמה, וכדי למלט עצמו מהאחריות, ממשיך, מזייף ופועל במרמה כלפי רשויות החוק במטרה לשבש הליכי משפט. גם כאן בא לידי ביטוי תחכום של המערער ואי הירעתו מזיוף ומרמה לצורך השגת מטרותיו.

המערער פוגע כלכלית בקורבנו, אשר לאור האמון אשר נתן בו כסוכן הביטוח שלו, איפשר הגעת נתוניו אליו, וניצול התפקיד של המערער כסוכן ביטוח לשם ביצוע מעשי המרמה, משווה למעשים חומרה נוספת.

מסכת זו של מעשי מרמה וזיוף תוך ניצול תפקידו של המערער ביחס לקורבנו, איננה הראשונה אותה מבצע המערער. בחינת נסיבות ביצוע העבירות נשוא האישומים בגינם הוטלו מאסרים מותנים, מביאה למסקנה ברורה כי זהו דפוס התנהגות דומה ושיטתי. כך, כעולה מנסיבות ביצוע העבירות בת.פ. 1245/03 (בית משפט השלום באשדוד), גם שם עשה המערער שימוש בנתונים אשר הגיעו אליו מלקוחותיו כסוכן ביטוח, על מנת לבצע מרמה וקבלת כספים תוך שימוש בפרטים אלו הכוללים פרטי כרטיסי אשראי. הטענה כאילו מדובר במעשים פעוטים, אך מדגישה את הסכנה הקמה מהמערער, שאינו מפנים את חומרת התנהגותו לאורך שנים.

מאסרים מותנים, שלושה במספר, אשר בהצטרפם מגיעים לכדי 25 חודשים, אינם מרתיעים את המערער. המערער ממשיך באותה תבנית של מרמה, ומנצל את תפקידו, ואת נקודות התורפה של לקוחו, וגוזל ממנו במרמה כספים.

הענישה אשר הוטלה על המערער במסגרת גזרי הדין הקודמים, הינה ענישה מתונה ומקלה ביותר.

לאור נסיבות ביצוע העבירות, עברו הפלילי של המערער, התחכום, השיטתיות, וניצול תפקידו, והמשך הביצוע למרות ענישה מקלה ולמרות מאסרים מותנים, לאור כל אלו, על הענישה בעניינו של המערער, להביא לידי ביטוי את הצורך בהרתעתו ובמתן מענה עונשי הולם למעשיו.

עונש המאסר של 24 חודשים בגין שורת המעשים האמורים, לצד עברו הפלילי של המערער הכולל עבירות דומות, בנסיבות דומות, הגם שאין הוא על הצד המקל, הרי שהוא הולם את חומרת המעשים, נסיבות ביצועם, ועברו של המערער.

שלושה מאסרים מותנים לחובת המערער כאמור. אכן, העבירות אשר בוצעו בשנת 2010 אינן מפעילות את המאסרים המותנים, הואיל ואלו הוטלו בשנת 2006, ואולם, שורת העבירות אשר בוצעו בשנים 2007 ו-2008, לא רק שמפעילה את המאסרים המותנים, אלא שלנוכח ריבוי העבירות, הרי שמאסרים מותנים אלו הינם חבי הפעלה.

מעבר לכך שמדובר במאסרים מותנים חבי הפעלה, מכלול נסיבות הביצוע של העבירות נשוא ערעור זה, לצד העבר הפלילי, מביאים למסקנה כי כך או כך לא היה מקום להארכת המאסרים המותנים.

הגם שמדובר במאסרים מותנים אשר בהצטברם מגיעים לכדי 25 חודשים, בית משפט השלום מצא לנכון להורות כי הם ירוצו בחופף זה לזה, ומכאן, תוספת של 12 חודשים למאסר בפועל אשר הוטל.

בהפעלת המאסרים המותנים בחופף זה לזה, יש כדי להביא לידי ביטוי את נסיבותיו האישיות של המערער, כמו גם את חלופ הזמן מאז ביצוע העבירות.

אינני סבור כי בחלופ הזמן יש כדי להביא למסקנה בדבר הקלה נוספת בענישה, לאור החומרה של המעשים והחזרה עליהם. דברים אלה נכונים במיוחד לאחר שע"י ביצוע עבירות הזיוף נוצר חלק מהעיכוב.

הענישה המקלה אשר הוטלה על המערער בעבר לא הביאה לכך שהמערער יחדל ממעשיו, והוא בחר להמשיך ולבצעם.

מכל האמור, אני מוצא כי העונש אשר הוטל על המערער, הגם שעונש חמור הוא, אין מקום להתערב בו, הואיל ומביא הוא לידי ביטוי את חומרת מעשיו של המערער ועברו.

אשר על כן, לו תישמע דעתי, יידחה הערעור.

יואל עדן, שופט

ס. הנשיא רויטל יפה-כ"ץ, אב"ד:

אני מסכימה.

השופטת רויטל יפה-כ"ץ
ס.נשיא

השופטת גילת שלו:

אני מסכימה.

גילת שלו, שופטת

אשר על כן הוחלט כאמור בחוות דעתו של כב' השופט עדן לדחות את הערעור.

ניתן היום, י"ג חשוון תשע"ו, 26 אוקטובר 2015, במעמד הצדדים.

גילת שלו, שופטת

יואל עדן, שופט

רויטל יפה-כ"ץ, סגנית נשיא